

Adressi vihapuheen moderoimiseksi

Me allekirjoittaneet vaadimme teitä, Iltalehden ja Iltä-Sanomien päätoimittajat, muuttamaan keskustelujen moderointikäytänteitä sekä omilla verkkoalustoillanne että sosiaalisen median kanavillanne. Tällä hetkellä näillä foorumeilla esiintyy huomattavan paljon rasismia, seksismiä sekä muuta syrjintää ja vihapuhetta.

Julkisen sanan neuvoston (JSN) määrittelemien journalistin ohjeiden allekirjoittajia velvoittavan liitteen mukaan toimituksen tulee seurata verkkosivujaan ja pyrkiä estämään yksityisyyden suojaa ja ihmisarvoa loukkaavien sisältöjen julkaiseminen. Syrjinnän lisäksi ihmisarvoa loukkaavat esimerkiksi väkivaltaan yllyttävät sekä yksilöön tai kansanryhmään kohdistuvat vihaa lietsovat sisällöt. Toimituksen tulee viipymättä poistaa sen tietoon tulleet ihmisarvoa ja yksityisyyden suojaa loukkaavat sisällöt.

Suomen perustuslaissa (6.2 §) syrjintää on henkilöiden asettaminen eriarvoiseen asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella ilman hyväksyttävää perustetta. Yhdenvertaisuuslaissa (8 §) ja tasa-arvolaissa (7 §) edellisten lisäksi mainitaan myös kansalaisuus, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet ja seksuaalinen suuntautuminen. Sukupuoleen perustuvalla syrjinnällä tarkoitetaan myös sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää (tasa-arvolaki 1 §). Myös häirintä on syrjintää (yhdenvertaisuuslaki, 8.2 §). Syrjintä on rikoslain mukaan rangaistavaa (RL 11:1 §). Kotimaisen oikeuden lisäksi syrjintä kielletään myös Suomen ratifioimissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, kuten Euroopan ihmisoikeussopimuksessa (14 art.).

Vaikka tällä hetkellä keskustelupalstaa ei usein katsota verkkojulkaisun osaksi ja siten päätoimittajarikkomuksen (sananvapauslaki 13 §) alaiseksi sisällöksi (PeVM 14/2002 vp), voi palstan ylläpitäjän rikosoikeudellinen vastuu tulla kysymykseen, jos tämä tietoisesti sallii rikollisen sisällön julkaisemisen alustalla. Kyseeseen voi tällöin tulla esimerkiksi kiihottaminen kansanryhmää vastaan (RL 11:10 §). Vaikka nimettyä rikossäännöstä ei olisikaan, ovat sekä tasa-arvolaki että yhdenvertaisuuslaki tarkoitettu sovellettavaksi kaikessa julkisessa ja yksityisessä toiminnassa yksityiselämää ja uskonnollisia yhteisöjä lukuun ottamatta, ja siten ne velvoittavat myös keskustelupalstojen ylläpitäjiä.

Vihapuhe ei edistä minkäänlaista rakentavaa keskustelua vaan on ainoastaan haitallista ja yhteiskuntarauhaa hajottavaa. Päätoimittajina olette vastuussa kaikesta lehden verkkosivuilla näkyvästä sisällöstä. Antamalla vihapuheen näkyä edistätte omalta osaltanne sen normalisoitumista yhteiskunnassa. Olette vastuussa myös siitä, että medianne keskustelualustat ovat jokaiselle turvallisia paikkoja ilmaista mielipiteensä asiallisesti. Me allekirjoittaneet vaadimme, että toimituksenne viipymättä poistaa sen tietoon tulleet ihmisarvoa ja yksityisyyden suojaa loukkaavat sisällöt, kuten allekirjoittamissanne journalistin ohjeissa edellytetään.

